

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
ВП НУБІП УКРАЇНИ «НІЖИНСЬКИЙ АГРОТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»
УО «БЕЛОРУССКАЯ ГОСУДАРСТВЕННАЯ СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННАЯ
АКАДЕМИЯ»
УО «ПОЛЕССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ»
ИНДУСТРИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКИЙ КОЛЛЕДЖ ИМЕНИ АКАДЕМИКА
Г.С. СЕЙТКАСИМОВА
ВАРШАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ НАУК ПРО ЖИТТЯ, ПОЛЬЩА
СЛОВАЦЬКИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, СЛОВАЦЬКА РЕСПУБЛІКА
МЕНДЕЛЬ УНІВЕРСИТЕТ, ЧЕСЬКА РЕСПУБЛІКА
УНІВЕРСИТЕТ СВЯТОГО ШТВАНА, УГОРЩИНА**

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО
РОЗВИТКУ АГРОПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА УКРАЇНИ
В КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ У СВІТОВУ ЕКОНОМІКУ
МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

**СОВРЕМЕННЫЕ ТЕНДЕНЦИИ СОЦИАЛЬНО-
ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ АГРОПРОМЫШЛЕННОГО
ПРОИЗВОДСТВА УКРАИНЫ В КОНТЕКСТЕ ИНТЕГРАЦИИ В
МИРОВУЮ ЭКОНОМИКУ
МАТЕРИАЛЫ МЕЖДУНАРОДНОЙ НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКОЙ
КОНФЕРЕНЦИИ**

**MODERN TRENDS IN SOCIO-ECONOMIC DEVELOPMENT OF
AGRICULTURAL PRODUCTION IN UKRAINE IN THE CONTEXT
INTEGRATION INTO THE WORLD ECONOMY
THE MATERIALS OF THE INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND
PRACTICAL CONFERENCE**

**Ніжин
2014**

УДК 338.43: 339.9 (477)
ББК 65.327кр
М 34

Рекомендовано до друку вченою радою
ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»
від 20.03.2014 р., протокол № 6.

Редакц. колегія:

В.С. Лукач (науковий редактор); С.В. Толочко (заступник відповідального редактора);
А.Г. Кушніренко; Л.П. Распутня; Н.Г. Царук; В.П. Литовченко; З.Д. Овчарик; В.М. Стригун;
О.С. Сидорович; Л.В. Богач; Н.В. Лоханько; І.В. Дворник; Г.М. Македон.

М 34 Сучасні тенденції соціально-економічного розвитку агропромислового виробництва України в контексті інтеграції у світову економіку / зб. наук. праць/ наук.ред. В.С. Лукач – Ніжин: ПП Лисенко М.М., 2014. – 520 с.

У збірнику надруковані доповіді Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції соціально-економічного розвитку агропромислового виробництва України в контексті інтеграції у світову економіку», висвітлено результати наукових досліджень, проведених науково-педагогічними працівниками, науковими співробітниками, аспірантами та студентами Варшавського університету наук про життя; Індустріально-економічного коледжу імені академіка Г.С. Сайткасімова; ЗУ «Білоруський державний економічний університет»; Медико-технічного коледжу (Республіка Казахстан); ЗУ «Поліський державний університет»; ЗУ «Білоруська державна сільськогосподарська академія»; Національного університету біоресурсів і природокористування України; ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»; Міністерства енергетики та вугільної промисловості України; Інституту історії України НАН України; Інституту сільськогосподарської мікробіології та агропромислового виробництва НААН; Міжгалузевої академії управління; Національної академії аграрних наук України; ННЦ «Інститут аграрної економіки»; Фонду комунального майна в Тернопільському районі; Білоцерківський національний аграрний університет; Вінницького національного аграрного університету; Глухівського національного педагогічного університету ім. О. Довженка; Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана; Київського національного університету імені Тараса Шевченка; Луганського національного аграрного університету; Львівського національного аграрного університету; Миколаївського національного аграрного університету; Національного авіаційного університету; Національного університету водного господарства та природокористування; Сумського національного аграрного університету; Тернопільського національного економічного університету; Мукачівського державного університету; Уманського національного університету садівництва; Харківського національного технічного університету сільського господарства ім. П. Василенка; Чернігівського національного технологічного університету; Одеського державного аграрного університету; Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя; ПФ НУБіП України «Кримський агротехнологічний університет»; Чернівецького торговельно-економічного інституту Київського національного торговельно-економічного університету; ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут»; Сумської філії Харківського національного університету внутрішніх справ.

Тексти статей друкуються в авторській редакції. Відповідальність за інформацію, подану в науковому дослідженні, несуть автори статей.

© ВП НУБіП України «Ніжинський
агротехнічний інститут»

© автори статей

СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ КРЕСТЬЯНСКИХ (ФЕРМЕРСКИХ) ХОЗЯЙСТВ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ

Т.Б. Рошка, кандидат с.-х. наук, доцент

П.А. Басевич, магистр Бизнес администрирования

Учреждение образования «Полесский государственный университет»

Преобразование производственных отношений в сельском хозяйстве Беларуси на современном этапе способствует развитию разнообразных форм собственности и хозяйствования. Устранение различного рода ограничений позволяет не только более полно использовать потенциальные возможности деятельности ныне существующих крупнотоварных сельскохозяйственных организаций, но и расширить сектор крестьянских (фермерских) хозяйств.

Ключевые слова: формы хозяйствования, крестьянское (фермерское) хозяйство, специализация фермерских хозяйств, эффективность землепользования, государственная поддержка.

Во многих странах мирового сообщества основой развития сельского хозяйства является мелкотоварное производство, которое представлено различными формами крестьянских хозяйств и предприятий малого типа. В экономически развитых странах фермерство - одна из широко распространенных и признанных форм функционирования аграрного сектора. Необходимо подчеркнуть, что в мировой практике фермерское хозяйство рассматривается как индивидуально-семейное или корпоративное сельскохозяй-

займатися підприємством, що здійснює виробництво продукції на власному або орендованому земельному ділянці.

В розвинених країнах світу фермерство ґрунтується переважно на сімейно-трудовому принципі організації і характеризується високим рівнем державної підтримки, що забезпечує умови для стійкого розвитку малих форм господарювання в аграрній сфері. В розвинутих фермерських господарствах економічно розвинених країн спостерігається стійка тенденція углублення спеціалізації і концентрації виробництва, збільшення розмірів господарств на основі інтенсифікації і передового досвіду.

Двадцятирічний досвід розвитку фермерського сектора в країнах з перехідною економікою підтверджує достатньо високі темпи зростання виробництва сільськогосподарської продукції в зв'язі з збільшенням і оптимізацією кількості фермерських господарств. Разом з тим, в республіках колишнього СРСР склалися свої організаційно-правові особливості і економічні умови розвитку фермерських господарств. Так, в Україні фермерство є однією з ефективних форм господарювання на селі. За даними Госкомстата України, в землекористуванні фермерського сектора знаходиться більше 3 млн. га сільгосподарських угідь, або 7,5 % від їх загальної площі. Щорічний приріст реалізації виробленої продукції в фермерських господарствах, починаючи з 2005 р., досягає 30-35 %. При цьому рівень сукупної рентабельності на 10-15 процентних пунктів перевищує цей показник в великотоварних сільськогосподарських підприємствах [3].

З розвитком ринкових відносин в Білорусі в сільському господарстві країни склалися умови для розвитку підприємств різних форм власності і господарювання. Новою формою ведення аграрного виробництва в країні вважаються селянські (фермерські) господарства, основою для їх формування став прийнятий в 1991 році Закон «Про селянське (фермерське) господарство» [1]. Метри, здійснені державою по розвитку і підтримці фермерства в першій половині 90-х років, мали суттєвий вплив на темпи його розвитку. За період становлення і розвитку фермерства, починаючи з 1991 року, в республіці було створено 6803 фермерських господарства. З них по ряду об'єктивних і суб'єктивних причин к поточному часу близько 64% припинили господарську діяльність. Аналіз підтверджує, що скорочення кількості селянських (фермерських) господарств обумовлено недосконалістю організаційно-правової бази, відсутністю у фермерів необхідних фінансових засобів для розвитку, низьким плодючістю виділяваних для ведення господарства земель, диспаритетом цін на продукцію різних галузей, недостатнім обсягом державної підтримки фермерських господарств, низьким рівнем професійної підготовки більшості фермерів [4].

В поточний час в Білорусі функціонує 2,8 тисяч фермерських господарств, в землекористуванні яких знаходиться більше 157,5 тис. га земельних угідь, в тому числі сільськогосподарських земель – 138 тис. га, що становить тільки 1,77 % від загальної площі земель сільськогосподарського призначення, середній розмір земельного ділянки фермерського господарства дорівнює 63,8 га [6].

Незважаючи на невеликий частковий вагу сектора фермерських господарств в загальному сільськогосподарському виробництві країни, їх частка в виробництві картоплі зросла к 2012 року в 5 раз порівняно з 1995 роком, в 15 раз збільшився обсяг виробництва овочів в фермерських господарствах (таблиця 1). Спостерігається тенденція зростання виробництва і реалізації м'яса худоби і птиці, виробництва молока в фермерському секторі залишається на одному рівні в усі роки дослідження.

**Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції
«Сучасні тенденції соціально-економічного розвитку агропромислового
виробництва України в контексті інтеграції у світову економіку»**

Таблиця 1

**Доля фермерських господарств в сільськогосподарському виробництві Білорусі,
% от организаций, ведущих сельское хозяйство**

Удельный вес фермерских хозяйств	Годы						
	1995	2000	2005	2009	2010	2011	2012
- в площади сельхозугодий	0,68	1,71	1,74	1,40	1,48	1,64	1,77
- в стоимости продукции сельского хозяйства	0,76	1,01	1,16	1,21	1,57	1,86	1,90
- в производстве зерновых и зернобобовых культур	1,08	1,06	1,50	1,38	1,43	1,33	1,46
- в производстве картофеля	3,42	5,54	11,65	13,72	15,0	16,57	17,76
- в производстве овощей	2,62	10,88	21,37	27,88	32,11	37,98	39,50
- в производстве молока	0,26	0,22	0,63	0,27	0,25	0,23	0,22
- в производстве скота и птицы	0,32	0,23	0,55	0,49	0,53	0,54	0,53

Ключевым элементом эффективного развития фермерских хозяйств является специализация. Практика показывает, что крестьянские (фермерские) хозяйства могут быть как многоотраслевыми, производящими несколько видов товарной продукции, так и узкоспециализированными. В предприятиях с несколькими товарными отраслями, возможно более эффективно применять на протяжении года имеющиеся производственные и трудовые ресурсы, лучше использовать побочную продукцию, при этом снижается риск деятельности в секторе фермерских хозяйств.

Как показали исследования по направлениям хозяйственной деятельности, почти 50 % фермерских хозяйств Беларуси специализируются

преимущественно на производстве продукции растениеводства, около 20 % – животноводства, остальные ведут смешанное производство (рис. 1).

На рисунке отражена структура фермерских хозяйств Республики Беларусь по основным видам деятельности в разрезе отдельных регионов. Наибольшее число хозяйств, функционируемых в отрасли растениеводства, располагается в Брестской области – 70,0%, наименьшая доля таких хозяйств имеется в Витебской области – 30,5%. В то же время в структуре фермерских хозяйств Витебской области самый высокий удельный вес (50,6%) занимают хозяйства, производящие несколько видов товарной продукции (смешанное производство) [5].

Рассматривая динамику урожайности сельскохозяйственных культур (таблица 2), необходимо отметить, что в последние годы сбор урожая с 1 га овощей в фермерских хозяйствах был на 27-36% выше, чем в крупнотоварных сельскохозяйственных организациях, сахарной свеклы – на 3.5%.

СЕКЦІЯ 2
«Інновації в економіці та менеджменті:
аналіз проблем і стратегія розвитку»»

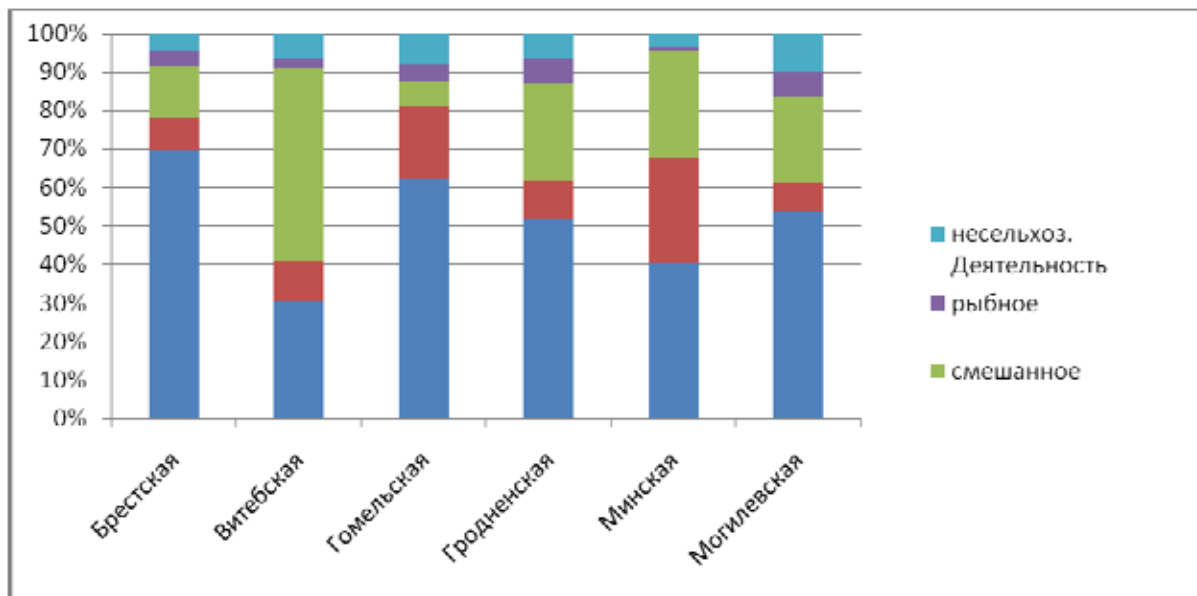

Рис. 1. Структура фермерских хозяйств Республики Беларусь по видам деятельности (по состоянию 1 января 2013 г.)

Таблица 2

Динамика урожайности сельскохозяйственных культур и выхода продукции в фермерских хозяйствах РБ

Виды культур	Годы					
	2000	2005	2009	2010	2011	2012
Урожайность, ц/га						
Зерновые и зернобобовые	15,9	22,9	30,7	26,9	28,6	31,4
- % к сельхозорганизациям	81,5	82,3	92,5	92,9	90,3	92,5
Картофель	139	129	157	189	213	214
- % к сельхозорганизациям	107,8	88,4	98,7	100,0	93,2	98,7
Овощи	145	165	265	247	291	297
- % к сельхозорганизациям	102,1	112,2	133,1	127,3	127,2	136,4
Сахарная свекла	293	316	456	381	459	478
- % к сельхозорганизациям	74,7	102,8	101,3	99,2	103,6	103,4
Выход продукции на 1 балло-гектар плодородия пашни, кг						
Зерновые и зернобобовые	63	91	122	124	126	127
- % к сельхозорганизациям	101,6	102,6	115,2	115,8	114,6	115,0
Картофель	552	512	623	730	758	764
- % к сельхозорганизациям	134,3	110,1	123,0	124,6	116,1	121,0
Овощи	575	655	1052	1002	1020	1064
- % к сельхозорганизациям	127,2	139,9	165,9	158,7	158,5	158,9
Сахарная свекла	869	1290	1810	1524	1806	1832
- % к сельхозорганизациям	86,3	118,8	126,2	114,6	119,7	116,2

Продуктивность зерновых и картофеля оказалась несколько ниже на землях фермеров, очевидно, потому что небольшие площади землепользования не позволяют

**Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції
«Сучасні тенденції соціально-економічного розвитку агропромислового
виробництва України в контексті інтеграції у світову економіку»**

внедрять современные агротехнические приемы возделывания этих культур с использованием высокопроизводительных машин и агрегатов.

Анализ динамики выхода продукции на 1 балло-гектар плодородия пахотных земель, принадлежащих фермерам, показывает, что за 12 лет этот показатель возрос в 1,5-2 раза. Кроме этого, оценивая деятельность фермерских хозяйств по этому показателю, можно констатировать, что в сравнении с другими сельскохозяйственными организациями, в фермерском секторе более эффективно используются земельные ресурсы. И это несмотря на то, выделенные фермерам земли, как правило, имеют невысокий балл плодородия почвы.

Для оценки результативности работы фермерских хозяйств выполнен анализ основных показателей их экономической эффективности в динамике последних 5-ти лет (табл. 3).

Таблица 3

**Основные показатели эффективности производственной деятельности
крестьянских (фермерских) хозяйств Республики Беларусь, за 2008 – 2012 гг.**

Показатели	Годы					2012 от 2008 ±
	2008	2009	2010	2011	2012	
Число зарегистрированных крестьянских (фермерских) хозяйств, ед.	2 049	2 279	2 442	2 715	2 821	772
Выручка от реализации продукции, млрд.руб.	335,2	393,4	515,1	939,8	1 552	1216,8
- в расчете на одно крестьянское (фермерское) хозяйство, млн. руб.	134,6	172,6	210,9	346,2	550,2	415,6
Чистая прибыль, млрд. руб.	51,0	52,2	89,8	191,8	285,0	234,0
Рентабельность продаж, %	15,2	13,3	17,4	20,4	18,4	+3,2пп

Результат проведенного анализа свидетельствует о тенденции роста прибыльности производства в секторе фермерских хозяйств. В 2012 году в сравнении с 2008 годом в 3,5 раза увеличился объем выручки за реализованную продукцию, существенно возросла и чистая прибыль, темп роста этого показателя за 5 лет достиг 350 %. В итоге можно констатировать тенденцию повышения рентабельности товарной продукции, производимой в фермерских хозяйствах.

Актуальным вопросом дальнейшего развития фермерства в аграрном секторе страны является государственная поддержка фермерских хозяйств с целью обеспечения равных условий хозяйствования с другими производителями сельскохозяйственной продукции. На основании принятого в 2011 году Правительством Республики Беларусь постановления «О некоторых вопросах деятельности крестьянских (фермерских) хозяйств» предоставляется целевая безвозвратная финансовая поддержка из республиканского бюджета на укрепление материально-технической базы фермерских хозяйств, первичное обустройство и разработку проектов отвода земельных участков. В период посевной и уборочной кампаний фермерским хозяйствам выделяются финансовые средства и предоставляются льготные кредиты [2]. Фермерские хозяйства

являются участниками республиканских отраслевых программ в области сельского хозяйства

В общем за два последних года фермерским хозяйствам из различных источников предоставлено 221,3 млрд. рублей, в том числе в 2012 году – 132,4 млрд. руб. Целевая безвозвратная финансовая поддержка из республиканского бюджета на укрепление материально-технической базы и первичное обустройство оказана 302 фермерским хозяйствам на сумму 2,9 млрд. руб. Из общего объема финансовых средств, предоставляемых фермерскому сектору, 28% составляют долгосрочные кредиты на приобретение техники и краткосрочные на льготных условиях – на проведение посевной и уборочной кампаний [6].

Одним из факторов, сдерживающих развитие крестьянских фермерских хозяйств в республике, является недостаточно отработанный механизм оказываемой финансовой и материальной государственной поддержки. В первую очередь это касается системы распределения централизованных финансовых и материальных ресурсов, где не отработан алгоритм маневрирования финансовыми средствами, выделяемыми из республиканского бюджета, в результате чего эти средства распыляются по объектам или направляются распорядителями на выполнение неприоритетных мероприятий.

В ближайшей перспективе необходимо предусмотреть в системе государственной поддержки крестьянских фермерских хозяйств усовершенствование механизма возвратного и безвозвратного финансирования. Бюджетное финансирование на возвратной основе в форме бюджетных ссуд и займов будет способствовать созданию новых рабочих мест, развитию нетрадиционных отраслей и производств, обеспечению темпов роста объемов производства и реализации продукции в секторе крестьянских (фермерских) хозяйств.

В итоге можно заключить, что в Беларуси на этапе перехода к рыночным отношениям в условиях социально-ориентированной экономики наряду с функционированием крупных высокотоварных сельскохозяйственных организаций, создание крестьянских (фермерских) хозяйств будет способствовать повышению эффективности использования сельскохозяйственных земель.

Список литературы:

1. О крестьянском (фермерском) хозяйстве: Закон Республики Беларусь, 19 июля 2005 г. // Наш фермер. – 2006. - № 18-19. - С.4-5.
2. О некоторых мерах государственной поддержки малого предпринимательства: Указ Президента Респ. Беларусь, 21 мая 2009 г., № 255 // Нац. реестр правовых актов Респ. Беларусь. - 2009. - № 131. - 1/10713
3. О фермерском хозяйстве: Закон Украины, 19 июня 2003 г., № 973-IV // Законодательство стран СНГ [Электронный ресурс] / ООО «СоюзПравоИнформ». – Минск, 2010.
4. Будкевич, Е. Тенденции и закономерности функционирования мелкотоварных форм частного производства в аграрном секторе Беларуси / Е. Будкевич, Н. Лобашевич // Аграрная экономика. - 2010. - № 7. - с. 19-26.
5. Сельское хозяйство Республики Беларусь: статистический сборник / Министерство статистики и анализа Республики Беларусь. Минск, 2013. - 295 с.
6. Сайт Министерства сельского хозяйства и продовольствия Республики Беларусь
Режим доступа: <http://www.mshp.minsk.by/> / Дата доступа: 25.01.2014г.

MODERN STATE AND PROSPECTS OF DEVELOPMENT OF FARMS OF THE REPUBLIC OF BELARUS

T.B. Rosca, candidate S. agricultural sciences, associate professor

**Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції
«Сучасні тенденції соціально-економічного розвитку агропромислового
виробництва України в контексті інтеграції у світову економіку»**

*P.A Bacevich, master of Business administration Educational establishment «the
Polessky state University*

Transformation of production relations in agriculture of Belarus promotes the development of various forms of ownership and management. The removal of various kinds of restrictions not only allows a fuller use of the potential capabilities of existing large agricultural organizations, but also to expand the sector farms.

Key words: forms of farming and peasant (farmer) economy, specialization of farms, land-use efficiency, state support.

ЗМІСТ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА ФІНАНСІВ В АГРОПРОМИСЛОВОМУ ВИРОБНИЦТВІ УКРАЇНИ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА

Великоборець Н.В.

АНАЛИЗ СОСТОЯНИЯ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ ОРГАНИЗАЦИЙ БЕЛАРУСИ С ОСНОВНЫМ ВИДОМ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ «СЕЛЬСКОЕ ХОЗЯЙСТВО, ОХОТА И ЛЕСНОЕ ХОЗЯЙСТВО» 4

Бабко Г.М., Овчарик З.Д.

РОЛЬ ОБЛІКУ В УПРАВЛІННІ СОБІВАРТІСТЮ ПРОДУКЦІЇ 7

Білан С.В., Дворник І.В.

РОЗВИТОК ПІДПРИЄМНИЦТВА У СІЛЬСЬКІЙ МІСЦЕВОСТІ 10

Бобко В.В.

ОЦІНКА ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ЗА СПРАВЕДЛИВОЮ ВАРТІСТЮ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ 14

Гусарова Т.В.

МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ СИСТЕМЫ ВНУТРЕННЕГО КОНТРОЛЯ В ФИЛИАЛАХ 18

Дерев'янюк С.І., Бойко І.М.

ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ВИКОРИСТАННЯ СИСТЕМИ «КЛІЄНТ-БАНК» В СУЧАСНИХ УМОВАХ 21

Іваненко О.О., Дворник І.В.

ПРОДОВОЛЬЧА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ: СУТНІСТЬ, СТРУКТУРА ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ 24

Ільтяй С.М., Дворник І.В.

РОЗВИТОК СІЛЬСЬКИХ ДОМОГОСПОДАРСТВ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ 28

Клипперт Е.Н.

МЕТОДИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ УПРАВЛЕНИЯ ЗАТРАТАМИ В ОВОЩЕВОДСТВЕ ЗАЩИЩЕННОГО ГРУНТА 33

Купченко С.М., Овчарик З.Д.

МЕТОДИКА КАЛЬКУЛЯЦІЇ СОБІВАРТІСТІ ЗЕРНОВИХ КУЛЬТУР 36

Курляндчик А.А.

АНАЛИЗ МИРОВОГО РЫНКА САХАРА И ОБОСНОВАНИЕ ФИНАНСОВОЙ СТРАТЕГИИ РАЗВИТИЯ САХАРНОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ 40

Лабурдова И.П. СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ОЦЕНКИ ЭФФЕКТИВНОСТИ КРЕДИТНЫХ РЕСУРСОВ В СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННОМ ПРОИЗВОДСТВЕ	43
Лабурдова И.П. ОСНОВНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ НАЛОГООБЛОЖЕНИЯ В РЕСПУБЛИКЕ БЕЛАРУСЬ	45
Маначинська Ю.А. УПРАВЛІНСЬКІ ПРОЦЕДУРИ ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗУ В КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ В СВІТОВУ ЕКОНОМІКУ	48
Матрос О.М. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ВИМОГИ ЩОДО ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА	52
Мельник Л.Ю. ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ЄДИНОГО СОЦІАЛЬНОГО ВНЕСКУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ МАЛОГО БІЗНЕСУ	56
Миренкова Г.В., Миренков А.А. СТАЛИЙ РОЗВИТОК СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ В КОНТЕКСТІ КОН'ЮНКТУРИ ПРОДУКТОВИХ РИНКІВ	59
Михайловина С.О. ОСОБЛИВОСТІ СКЛАДАННЯ ЗВІТУ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ ЗА Н(П)СБО 1	65
Нечваль М. В., Овчарик З.Д. ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	67
Панкратова Л.А. ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ПРОЦЕСУ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ	71
Поліщук О.М. РОЗРОБКА КОМПЛЕКСНОЇ СИСТЕМИ ЕФЕКТИВНОГО ВЕДЕННЯ М'ЯСНОГО СКОТАРСТВА	74
Примак Л.В., Овчарик З.Д. ОСОБЛИВОСТІ ВИЗНАЧЕННЯ ТА ПОНЯТТЯ СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ КУКУРУДЗИ	78
Путникова Е.Л. НАПРАВЛЕНИЯ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ УЧЕТА ЗАТРАТ НА МЯСОПЕРЕРАБАТЫВАЮЩИХ ПРЕДПРИЯТИЯХ	81

<i>Ратушна О.П.</i> КЛАСИФІКАЦІЯ ВИТРАТ ЯК ЕКОНОМІЧНОЇ ТА ОБЛІКОВОЇ КАТЕГОРІЇ	85
<i>Ракутин В.Г.</i> ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ СИСТЕМЫ УПРАВЛЕНИЯ СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННЫХ ОРГАНИЗАЦИЙ НА ПРИНЦИПАХ КОНТРОЛЛИНГА	89
<i>Степа М.В., Овчарик З.Д.</i> ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ВИТРАТ ПО РЕАЛІЗАЦІЇ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ ХЛІБОПЕКАРСЬКИХ ВИРОБІВ	93
<i>Шайко О.Г., Підлубна О.Д.</i> АВТОМАТИЗАЦІЯ ОБЛІКУ КУРСОВИХ РІЗНИЦЬ ТА ЇЇ УДОСКОНАЛЕННЯ	96
<i>Стаднік Л.І.</i> ОБЛІК БІОЛОГІЧНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ ТА КАЛЬКУЛЮВАННЯ У РОСЛИННИЦТВІ	100
ІННОВАЦІЇ В ЕКОНОМІЦІ ТА МЕНЕДЖМЕНТІ: АНАЛІЗ ПРОБЛЕМ І СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ	
<i>Алиынбаева Г.Ж., Токсанова М.</i> РОЛЬ ИНФОРМАТИЗАЦИИ В ЭКОНОМИКЕ КАЗАХСТАНА	107
<i>Андрієнко О.В., Македон Г.М.</i> ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ АГРОСТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ	112
<i>Арынова Д.Е.</i> ФИНАНСОВОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ ИННОВАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В КАЗАХСТАНЕ	115
<i>Арынова Д.Е., Син В.А.</i> ОЦЕНКА ПОТЕНЦИАЛА ИННОВАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ КАЗАХСТАНА И УКРАИНЫ	121
<i>Бардаков В.А., Бардаков А.Г.</i> КОЛЕКЦІЯ ГЕНОФОНДУ ЛЮПИГУ ЯК ОСНОВА СТВОРЕННЯ НОВИХ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНИХ СОРТІВ ВІТЧИЗНЯНОЇ СЕЛЕКЦІЇ	127
<i>Борисовський Д.В.</i> ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА РОЗВИТКУ МАЛОГО ПІДПРЕМНИЦТВА В АГРАРНІЙ СФЕРІ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	133
<i>Городецька М.О.</i> ІННОВАЦІЙНИЙ ХАРАКТЕР СТРУКТУРНОЇ ПЕРЕБУДОВИ УКРАЇНСЬКОЇ ЕКОНОМІКИ	134

Гринь В.І., Потопальська Н.В.

СТАНДАРТИЗАЦІЯ І СЕРТИФІКАЦІЯ ЯК ВИЗНАЧАЛЬНІ ЕЛЕМЕНТИ
МЕХАНІЗМУ ФОРМУВАННЯ ЯКОСТІ ПРОДУКЦІЇ 137

Гурин Є.А., Стадник В.П.

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ
УМОВАХ 145

Жоголко А.В., Македон Г.М.

ПЕРЕССТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ І СВІТІ: ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ
РОЗВИТКУ 145

Заруба Н.В., Стадник В.П.

ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ ТА СИСТЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОГО
МЕНЕДЖМЕНТУ 148

Корнієнко В.О.

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ У ПАЛИВНО-
ЕНЕРГЕТИЧНОМУ КОМПЛЕКСІ УКРАЇНИ 153

Лабута О.Г., Стадник В.П.

УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМ СТАНОМ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ
УМОВАХ 159

Миргородський О.П.

ЗАКОНОДАВЧЕ ТА ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВКИ
ЩОДО УЗГОДЖЕНИХ ДІЙ 163

Мілютенко Т.Б.

ПРО ОКРЕМІ ЕКОЛОГІЧНІ ЗАХОДИ ПІДВИЩЕННЯ УРОЖАФНОСТІ
КУКУРУДЗИ НА ЗЕРНО НА ДЕРНОВО-ПІДЗОЛИСТИХ ГРУНТАХ 173

Ломінська О.О., Мринська Т.С.

ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ МОТИВАЦІЇ ПРАЦІВНИКІВ У ПІДПРИЄМСТВІ 181

Недюхина О.М.

МЕТОДИКА ОЦЕНКИ ПРОЦЕСА ІНВЕСТИРОВАНИЯ
ИННОВАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В АПК БЕЛАРУСИ 183

Падалка І.М., Македон Г.М.

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МЕДИЧНОГО СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ 190

Потопальська Н.В.

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ РИНКУ ЗАСОБІВ ВИРОБНИЦТВА ДЛЯ
АГРАРНОГО СЕКТОРУ 194

Романенко Т.В. ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВ	197
Рошка Т.Б., Басевич П.А. СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ КРЕСТЬЯНСКИХ (ФЕРМЕРСКИХ) ХОЗЯЙСТВ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ	201
Сердюк В.А., Македон Г.М. ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ АГРАРНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ: ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ	207
Сиротюк Г.В., Петришин Л.П. ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ: ВИДИ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ	210
Стінковий І.С., Даценко Н.М. ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	217
Тодоренко Ю.М., Даценко Н.М. КОНЦЕНЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ РЕГІОНІВ НА ОСНОВІ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ	223
Філіппов М.В. ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ СЕГМЕНТУ НІШИ ЗАДЛЯ ФОРМУВАННЯ ЦІНОВОГО РИНКУ М'ЯСОПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ	225
Царук Н.Г. ІНСТИТУЦІЙНА МОДЕЛЬ МАРКЕТИНГОВОЇ СИСТЕМИ ІНФОРМАЦІЙНО- АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ РИНКОМ	229
Чорнобай А.В., Македон Г.М. ІНВЕСТИЦІЙНИЙ КЛІМАТ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ ЕКОНОМІКИ	238
Шумак В.В. МОДЕЛИРОВАНИЕ ПРОЦЕССОВ АПК С ПОМОЩЬЮ ПРИЛОЖЕНИЯ В EXCEL	241
Шукін О.М. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ НАГЛЯДУ ТА КОНТРОЛЬ У СФЕРІ ДЕРЖАВНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ	247
Ярошенко Ю.В., Даценко Н.М. РОЗВИТОК ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНИХ ПЕРСПЕКТИВ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	266

**ОСВІТНІ ІННОВАЦІЇ В КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ
АГРОПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА УКРАЇНИ**

<i>Баришовець А.В., Сидорович О.С.</i> ОСОБЛИВОСТІ ОЦІНЬВАННЯ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ СИСТЕМИ НАВЧАННЯ У ВИВЧЕННЯ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН	272
<i>Грабовецький О.І.</i> МОДЕРНІЗАЦІЯ АГРАРНОГО ПРАВА ЯК ЮРИДИЧНОЇ БАЗИ СОЦІАЛЬНО- ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ АГРОПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА	275
<i>Калініченко А.О., Петровська Ю.Г.</i> РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ І ТЕХНОЛОГІЙ В БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ	280
<i>Карпенко І.В., Толочко С.В.</i> ДОСВІД ФУНКЦІОНУВАННЯ СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ В НІЖИНСЬКОМУ АГРОТЕХНІЧНОМУ ІНСТИТУТІ	284
<i>Кипич І.В.</i> ВПЛИВ АДМІНІСТАТИВНОГО ПРАВА НА РОЗВИТОК ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В УКРАЇНІ	288
<i>Кисла О.М.</i> МОРАЛЬНО-ЕТИЧЕ ВИХОВАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ	294
<i>Іванченко І.Г., Колесник Т.П.</i> ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ ДО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У СТУДЕНТІВ НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ	300
<i>Литовченко В.П.</i> РОЛЬ І МІСЦЕ ЛОГІКИ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНЬОГО МЕНЕДЖЕРА	305
<i>Литовченко О.В.</i> ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ У СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЯХ НАВЧАННЯ	308
<i>Марущак П.Д.</i> ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ	312
<i>Овечко О.П., Хомич В.І.</i> РОЛЬ ПРЕЗЕНТАЦІЇ В ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ МЕНЕДЖЕРА	315

Савченко І.Є. ВПЛИВ ПОЗИТИВНОЇ ПСИХОТЕРАПІЇ НА ВИРІШЕННЯ МІЖСОБИСТІСНИХ КОНФЛІКТІВ У ПІДЛІТКОВОМУ ВІЦІ	319
Хоменюк А.М. ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ В АГРАРНИХ ВНЗ	324
Kuanyshova Altynay THE DEVELOPMENT OF AGRO-INDUSTRIAL PRODUCTION OF KAZAKHSTAN	328
Шеченко В.Г. ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРНЕТУ ПРИ ДОСЛІДЖЕННІ ОКРЕМИХ ІСТОРИЧНИХ ПИТАНЬ: ПОЛЕ КРУТЯНСЬКОГО БОЮ	332
Шейн Т.В. ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ «ЗАГАЛЬНА ЕЛЕКТРОТЕХНІКА З ОСНОВАМИ АВТОМАТИКИ» У АГРАРНИХ ВНЗ	336
РОЗВИТОК НАУК ГУМАНІТАРНОГО ЦИКЛУ В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ	
Булавенко Ю.К., Лисенко С.Г. ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ СПОРТИВНОЇ СЕКЦІЇ В НЕСПЕЦІАЛІЗОВАНОМУ ВНЗ	343
Карпенко І.В., Хорошко Л.О., Петриченко В.А. ПОСТІНДУСТРІАЛЬНА МОЕРНІЗАЦІЯ УКРАЇНИ: МОЖЛИВІСТЬ І ДІЙСНІСТЬ	346
Мештаева Г.А. НЕЗАВИСИМЫЙ КАЗАХСТАН: РЕАЛИИ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ	350
Міжгородська І.О., Перестюк Т.В., Грабовецький О.І. ГАРМОНІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ ПРАВОВОЇ БАЗИ	353
Носова Ю.О. ГОЛОДОМОР 1932-1933 РР.: ПРИЧИНА ТА НАСЛІДКИ ТРАГЕДІЙ	358
Семенов Є.В., Сидорович О.С. ДОСЛІДЖЕННЯ ІСТОРІЇ НАРОДУ ЧЕРЕЗ ІСТОРІЮ РОДУ	362
Тасболат Гани СОВРЕМЕННОЕ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ НАРОДА КАЗАХСТАНА	365